

Tiedote pienteurastamoille

Pienteurastamon sivutuotteet ja uusi sivutuoteasetus

Uutta sivutuoteasetusta ja sen toimeenpanoasetusta on sovellettu 4.3.2011 alkaen. Asetukset ovat tuoneet mukanaan merkittäviä muutoksia sivutuotteiden käsittelyyn. Kansalliset määräykset ovat vielä keskeneräisiä mutta ne tuovat mukanaan mm. muutoksia ns. syrjäisten alueiden määrittelyyn.

Uuden asetuksen mukaan pienteurastamoiden hygienisoidut luokan 3 sivutuotteet voidaan toimittaa sellaiseen kompostointi- tai biokaasulaitokseen, jolla itsellään ei ole vaadittavaa hygienisointia tai kompostoida tai mädättää tilan omassa käsittelylaitoksessa. Luokan 3 sivutuotteiden kompostoinnin tai mädätyksen tulee aina tapahtua hyväksytyssä laitoksessa. Myös erillinen hygienisointiprosessi vaatii sivutuoteasetuksen mukaisen hyväksynnän. Sivutuotteiden hygienisointi tulee tehdä vähintään 70 °C lämpötilassa tunnin ajan. Sivutuotteet tulee ennen hygienisointia murskata alle 12 mm palakokoon.

Sivutuotteiden käsittely liitetään osaksi pienteurastamon omavalvontasuunnitelmaa. Valmis komposti tai mädätyksen rejekti voidaan käyttää maanparannusaineena esimerkiksi omalla tilalla. Kompostointi- ja biokaasulaitosten laitoshyväksyntää tulee hakea Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta. Erillisen hygienisointiprosessin hyväksynnästä vastaavasta viranomaisesta tullaan säätämään kansallisissa määräyksissä. Sivutuotteiden käsittelyyn tilalla vaaditaan myös ympäristölupa.

Vuosina 2009 -2010 Ruoka-Suomi -teemaryhmä toteutti pienteurastamon luokan 3 sivutuotteiden (verta, suolta, karvoja ja rasvaa) kompostointikokeen, jossa kompostoitiiin em. tuotteita suolen sisällön ja oljen kanssa maatilalla. Kompostointikoe oli osa Uusi Pohjoismaainen Ruoka -ohjelman rahoittamaa Pienteurastus Pohjoismaissa -yhteistyöhanketta, jonka tavoitteena oli kehittää pienteurastamojen toimintaympäristöä Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Pää tavoitteena oli parantaa sivutuotteiden talteenoton ja hyödyntämisen edellytyksiä ja kehittää elävänä tarkastuksen toimintamuotoja.

Syksyllä 2008 julkaistiin opas pienteurastamon sivutuotteiden hyödyntämisestä ja hävittämisestä. Opas on luettavissa ja tulostettavissa osoitteessa: www.ruokasuomi.fi -oppaat ja ohjeet. Oppaassa olevat säädökset ovat tällä hetkellä osittain vanhentuneita, mutta opas tullaan päivittämään kun kansalliset alempiasteiset säädökset ovat valmiita.

Pienteurastamojen sivutuotteiden käsittelyyn on toivottu uusia vaihtoehtoja nykyisen käsittelylaitoksiin kuljettamisen rinnalle. Uusi sivutuoteasetus tuo mukanaan muitakin vaihtoehtoja kuin edellä mainittu luokan 3 sivutuotteiden käsittely maatilalla.

Lisätietoja:

Kompostointikokeen tutkija Marja Lehto, 040 354 8894 tai marja.lehto@mtt.fi

Ruoka-Suomi -teemaryhmän koordinaattori Heidi Valtari, 0400 487 160 tai heidi.valtari@utu.fi

Kompostointi- ja biokaasulaitosten laitoshyväksyntä Evirassa:

ylitarkastaja Olli Venelampi p. 020 772 5241 olli.venelampi@evira.fi